

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/edukacja/edukacja-w-plenerze/95985,Uroczysta-prezentacja-wystawy-IPN-Nalezy-stworzyc-niepodlegle-panstwo-polskie-z-.html>
19.04.2024, 01:57

Uroczysta prezentacja wystawy IPN „Należy stworzyć niepodległe państwo polskie (...) z wolnym dostępem do morza. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920” - Golub-Dobrzyń, 17 stycznia 2020

100 lat temu Pomorze i Kujawy Zachodnie wróciły do Polski.

W Golubiu-Dobrzyńiu 17 stycznia odbyły się uroczystości upamiętniające 100. rocznicę powrotu Pomorza i Kujaw do Polski. Obok przedstawicieli władz państwowych i samorządowych w obchodach uczestniczyła delegacja IPN na czele z przewodniczącym Kolegium IPN prof. Wojciechem Polakiem, dyrektorem gdańskiego oddziału prof.

Mirosławem Golonem, naczelnik Delegatury IPN w Bydgoszczy Edytą Cisewską.

Miejsce głównych uroczystości rocznicowych w województwie kujawsko-pomorskim zostało wybrane nieprzypadkowo. Golub – wówczas samodzielnie miasto na granicy mocarstw zaborczych (po stronie niemieckiej), był pierwszym pomorskim miastem zajęтым przez Polskę na mocy traktatu wersalskiego. 17 stycznia 1920 roku wkroczyła tu – od strony Dobrzyń, przez most na Drwęcy, który dziś nosi jej imię – Błękitna Armia generała Józefa Hallera.

Ważnym elementem obchodów była oficjalna [prezentacja wystawy IPN „Należy stworzyć niepodległe państwo polskie \(...\) z wolnym dostępem do morza. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920”](#). Uroczystego otwarcia dokonali przewodniczący Kolegium IPN prof. W. Polak, dyrektor IPN Gdańsk prof. M. Golon, marszałek woj. kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki oraz burmistrz Golubia Mariusz Piątkowski.

Na ekspozycji poruszone zostały następujące kwestie: geneza odrodzenia Rzeczypospolitej, walka o granice, działalność niemieckiej ochotniczej organizacji paramilitarnej Grenzschutz Ost (Straż Graniczna Wschód), powstanie wielkopolskie, powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski, Zaślubiny Polski z morzem, spory na zachodnim pograniczu, plebiscyt na Powiślu, wojna polsko-bolszewicka.

Interesującą częścią wystawy są sylwetki Ojców Niepodległości Pomorza i Kujaw m.in. Stefan Łaszewski, Otton Steinborn, Jan Biziel, Jan Maciaszek, kpt. Paweł Cymś, dr Józef Wybicki, Antoni Abraham, Stefan Hazuka, Tomasz Rogala, ks. Józef Wrycza, płk Wojciech Józef Gromaczyński.

Ekspozycja została przygotowana przez dr Kamilę Churską-Wołoszczak (Delegatura IPN w Bydgoszczy) oraz dr Barbarę Męczykowską (IPN Gdańsk).

Wystawa prezentowana jest w ramach obchodów 100. rocznicy powrotu Pomorza i Kujaw do Wolnej Polski.

Termin i miejsce: 17-31 stycznia 2020 r., Golub-Dobrzyń – (Plac Tysiąclecia 25).

Zapraszamy do zwiedzania ekspozycji. Wstęp jest bezpłatny.

**„Należy stworzyć niepodległe państwo polskie (...) z wolnym dostępem do morza”
Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918–1920**

Instytut Pamięci Narodowej
zaprasza na wystawę

**„Należy stworzyć niepodległe państwo polskie (...) z wolnym dostępem do morza”.
Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918–1920**

Na ekspozycji poruszone zostały następujące kwestie:
geneza odrodzenia Rzeczypospolitej, walka o granice, działalność niemieckiej ochotniczej organizacji paramilitarnej Grenzschutz Ost (Straż Graniczna Wschód), powstanie wielkopolskie, powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski, Zaślubiny Polski z morzem, spory na zachodnim pograniczu, plebiscyt na Powiślu, wojna polsko-bolszewicka.

17–31 stycznia 2020 r., Golub - Dobrzyń
(Plac Tysiąclecia 25)

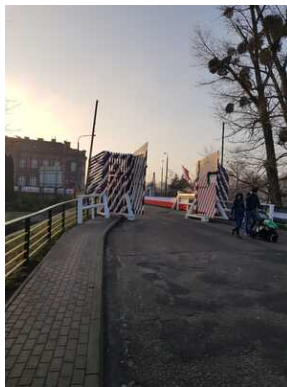
Zapraszamy do zwiedzania ekspozycji

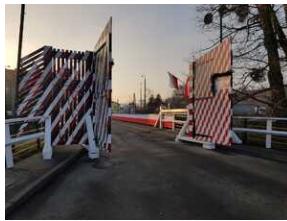

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

Podczas obchodów odbyła się także inscenizacja wkroczenia Błękitnej Armii generała Hallera do Golubia, przygotowana przez stuosobową grupę rekonstrukcyjną.

Uroczystości towarzyszyła również konferencja naukowa „100-lecie powrotu Golubia do Ojczyzny: od wolności do niepodległości”.

- Czternaście długich miesięcy musieli czekać Polacy na Pomorzu i Kujawach Zachodnich, by odrodzona w listopadzie 1918 roku Rzeczpospolita przyszła także do nich. Uroczystości obchodzimy setną rocznicę tamtych wydarzeń. To piękna lekcja historii, lekcja miłości ojczyzny. Ważne, byśmy w takich chwilach byli razem – podkreśla marszałek woj. kujawsko-pomorskiego P. Całbecki, który jest współorganizatorem wydarzeń w Golubiu-Dobrzyniu.

